

[Veistrup.]

af disse Forhandlinger om Saneringen af Landbrugets Gældsforhold? Der er i hvert Fald to Parter, som særlig er interesserede i det Lovforslag, der her foreligger til Behandling. Den ene Part er de, der sidder med Gælden, Skyldnerne, og det er dem, der særlig tænker paa, hvorvidt det vil være muligt at gennemføre den Rentensænkning og den Konvertering, som Lovforslaget tilsigter. Den anden direkte interesserede Part er de Folk, der sidder med Kapitalen. Det er Kapitalejerne, som nu er udsat for i Løbet af kortere eller længere Tid at se deres Indtægter svinde, hvilket maaske i enkelte Tilfælde kan være vanskeligt nok for dem at bære. Men der er endelig ogsaa den tredje Part, det øvrige Samfund, hele Erhvervslevet, som følger Forhandlingerne med Interesse for at se, om der er Mulighed for at fremskaffe Driftskapital til bestaaende Virksomheder eller til Start af nye Virksomheder, til en fornuftig Rente, til en rimelig Pris. Det ærede Medlem, som talte sidst, sagde, at der i Øjeblikket var Trang til Udviklingsmuligheder som aldrig før. Det ærede Medlem skulde derfor, synes jeg, være opmærksom paa, at en af Mulighederne for en saadan Udvikling ganske sikkert ligger deri, at der staar billigere Penge til Raadighed, end der gør i Øjeblikket.

Afgørende for dette Forslags Fremsettelse er naturligvis de Forhold, der hersker inden for Landbrugserhvervet. Siden den frie Omsætning Landene imellem suspenderedes og afløstes af Restriktioner under forskellige Former, Told, Kontingentering, ja, ligefrem Forbud, har Landbruget været ude i Vanskeligheder, der for mange Menneskers Vedkommende har nærmet sig det katastrofale gennem det voldsomme Prisfald og gennem den Politik, man har paa tvunget os fra Udlandets Side. Spørgsmaalet er derfor ogsaa i Øjeblikket højaktuelt overalt rundt om i Landet; hvor to Mænd mødes, er det næsten altid Krisen og de eventuelle Foranstaltninger imod denne, der staar paa Dagsordenen. Spørgsmaalet har været drøftet paa samtlige politiske Talerstole Landet over, og herinde paa Rigsdagen har vi i de sidste 3—4 Aar ikke bestilt stort andet end at drøfte Landbrugets Forhold. Vi har i øvrigt ikke indskrænket os til Drøftelserne, men man kan næsten sige, at hvert Halvaar har sin Kriselov at præsentere.

Nu ved jeg meget vel, at adskillige — det gælder ogsaa til Dels det ærede Medlem, som sidst havde Ordet — har forsøgt at gøre gældende, at disse Kriselove betyder uhyre lidt, i mange Tilfælde slet ingenting. Dette

er efter min Mening en fuldkommen Misforstaaelse. Dette Synspunkt fremføres ogsaa mest af Mennesker, som er interesseret i at kaste Smuds, havde jeg nær sagt, paa Rigsdagsarbejdet; derfor forundrer det mig, at det ærede Medlem, som sidst talte, kunde fremsætte de Bemærkninger, som han kom med. Ingen kan være i Tvivl om, at disse Kriselove har bevirket, at mange Mennesker er blevet befriet for den Ydmygelse, som det altid er ikke at være Herre over sine egne økonomiske Forhold. Hus og Hjem, og hvad der er endnu mere, Bedriften, er for mange Mennesker bevaret gennem disse Foranstaltninger. Tallene taler i saa Henseende deres tydelige Sprog. Af de statistiske Opførelser angaaende Tvangsauktioner over Landbrugsejendomme fremgaar det, at medens der i 1932 var over 2 000 Landbrugsejendomme til Tvangsauktion, var der i 1933 kun ca. 1 300, altsaa, Antallet af Tvangsauktioner er gaaet ned med ca. 700. Og ser vi paa det første Halvaar af 1934, er de, set i Relation til 1933, yderligere gaaet ned med ca. halvdandet Hundrede. Det er derfor en fuldkommen Misforstaaelse at tro, at Kriselovene ingen Betydning har haft. Tværtimod, de har haft en ganske overordentlig Betydning for mange Mennesker. Disse Foranstaltninger var imidlertid ikke bygget over et bestemt Princip; Hjælpen tilvejebragtes dels ad direkte, dels ad indirekte Vej. Man vil ganske sikkert erindre, at den første Krisehjælp fremkom som et direkte Tilskud og for øvrigt i stor Udstrækning anvendtes til Betaling af de Restancer for Kommuneskat, der fandtes rundt om i de forskellige Kommuner. Det var ved den Lejlighed, man opfandt det bekendte Udtryk om Almisser, og man har i disse Dage ovre i Folketinget set denne gamle Traver trukket af Stalden; der skulde forsøges endnu en Gang med Begrebet Almisser. Jeg tror imidlertid ikke, man fanger nogen stor Gevinst med det gamle Øg paa den politiske Traverbane. Tiden nu er mere realistisk, man kan ikke nøjes med Slagord i den ene eller den anden Retning.

Efter dette første Kriseforlig er der imidlertid gennemført en Mængde andre Foranstaltninger til Styrkelse af Landbrugets Økonomi. Nu skal jeg ikke gaa i Detailler, saa meget mindre som det er historiske Kendsgerninger, som der ikke er Grund til at komme ind paa i større Udstrækning; men ingen kan være i Tvivl om, at f. Eks. en Foranstaltning som Kronens Sænkning har betydet ganske overordentlig meget for Landbruget; det samme gælder de kunstige Prisforhøjelser for en Del af